Поштарина плачена у готовом.
Dr. I. D. Nikolić, rektor šk. Zagreb K. 6.

Рок XIV. Руски Керестур, 26. фебуар 1937. Число 8. (672).

РУСКИ НОВИНИ

ЗА РУСИНОХ У КРАЛЬОВИНИ ЮҐОСЛАВІЇ

Найважнейши висти.

Нови буджет Дунайскей Бановини.

„Банске вече„ у Н. Саду почало розправу о новим буджету Дунайскей бановини, котри поноси 190 и пол милиона, од лоньского с векши за 37 милиони. 30 милиони того повекшаня идве на отримоване основних школох, за котрих ше од 1. априла за старач бановине. Видатки за земледілство 18 мил. 800.000 дин. за просвиту 39 мил. за социялну политику и народне здране 24 мил. динари. Бански надзет буде коло 26%.

О поньи буджету.

Уж вецей дні у Народней Скупштини розправа. Шицки бешедящи, нельо говоря о политичних питаньох, а найвецей о споразуму зос Хорватами. Приставе Єфтича по признаваю, же тото питанє уонце постой, а други зап твердза, же то найважнейше пашо питанє и кед ше направи споразум з Хорватами будзе ше Югославия цалком иншак розвивац. То признаваю и приставе Ю. Р. Заєдници и теравшной влади.

За шлєбоду Абесинії.

Борба проци Талиянох не престана. Тох данох був у Адис Абеби атентат на команданта Абесинії (Талияне го волаю „шодрань") ґенерала Радиши, котри чешко рнести, а в нїм рнести и ґенерал Мвана и инше даскельо особи. При тей нагоди пишу анґлійски новини, же у Абесинії война идве далєй, пошор под талиянску управу векши є, як за влади „некультурного" царя Гайле Селасия. У власци Талиянох походзи ше лем єдна отрикчена часц Абесинії. Талияне тиц, же атентат на „косцияни зробели абесинско патриоти, ал тераз, же то зробели обичаи абесинци. З Італії Мусолини посєла нове войско до Абесинії, да укори непокорних Абесинцох.

Суду вецей дзеци.

Талиянска фашистична влада єще на инши способи повекшає число Талиянох. Зпочатку Мусолини давал дружки худобнейши младенцом, награджовал мацери, що мали нельо дзеци, а тераз вишол Мусолини нове єдан способ. Ма ше видац у Італії закон, же лем штдеверо дзеци єдних родительох можу мац дзци фамилийни мантох. Трейо дзеци у фамилії мае право лем на ½ мантау двойо лем половину, а єдно дзецко лем єдну третину мантку своїх родичох. Остала мантох прилада держави, кед родичеле немо уназ штиеро дзеци. Непеще добре видумане, лем не похоже дацо. Бо кед годзе рас погубени и не суду мац дзеци, суду нац рак на жени Бога не-ньбоя тедя штки закони их не преслуху, да мае дзеци и да их шорозо ховаю.

Схадзка делеґатох

єрмских Читальньох и організацийох „Просвіти" у Шиду.

На засиданийох Управного Одберу и главного собрания РПД-а нельо раз ше плановала одвоси и зазвано робота шицких наших просвитних організацийох на руских вацелох. Констатовало ше, же по инших гаях валахох кажда організация робі сама за себе зос кажим часцом и за саму себе и за „Просвіту". Управни одбор „Просвіти" послал ґрекох на Срємске т. р. до Шиду свойого секретара, же би запитал нежмоги, котри спераю напредовани и тих організацийох и самей „Просвіти". Предпоставало ше (бо ми та нельо не мали звязу єдно з другима), же ни знаки тоти організациї водзе год, мнєнє Просвіти, та по нїм су и нормально и матеріяльно звязани за Петровду.

Секретар Упр. одберу пол ва темелю тей предпоставки:

1. Показан нашка організациї пой своїх дружкости ту „Просвіти" нельо зозвиваю и знаньйойо.

2. Указан способи за информоване тих дружкостох.

3. Вложит хасен од заєдничей роботи за єдних и других. Так исто хасен од каждого члена местней організациї.

4) Пре кожду ексцепциєнаєност, мат треуац правила (статути) тих організацийох.

И сама тота „ексцепциєнаєност" була найпотребнейша. Указано ше, же Читальнї у Шиду, Бешкасови и Питоровцох и „Просвітах" у Петровцох не мешани з шицкима обовязкоми до Централи.

„Просвіта" у Чернинцох вилази з нами лем по мору. Вона у найгорши случаю може лем мало пречекей и самостойно робиц. От инших організацийох „Даніц Миколинци и Бовници, хотел мало правила як організациї „Просвіти".

Розуми ше, же под тима условини и бешеда о заєдниченю мусели ше вузац на шлях с способ.

Бешеда, котру мал секретар отримал пременеме у Новицох окроме, а результат тей схадзки по реферату секретара:

Шицки Читальнї и організовани и неорганізовани зложени важности тей схадзки и послани свойх засуданийох.

Шицки організациї зложени ше у тим, же шицку роботу мешане почнаю, кед єдне зац от тей роботи пожи усних як до тераз. Мае надзію, же на-почата робота дожие подвстни успіре то, бо та тим собранью були за случаи праве земя організациї, котри за так не були цалком вилени.

Організациї надалей покледнали сами на своїх засиданийох розпреч найвецей питаня спеціяльні и одвиносци од Централи. Організациї сами пред клад Централи, лебо приму гентот як делеґат Аса та тей договарац, а тот с:

Шицки Читальнї мако ов и до тере неопрайчету шлєбоду дзланости духу правнох як своїх так и правно централи. На тот способ зоци ве оби ни од централи.

Аль, же би ше повиносци єдне же би вони и ми мали єдней успіху робоци, шицки Читальнї и організациї подлаштуйо ше до Централи по уклонийом, як стої у § 6 алин. 2 дружкрайнох, т. с. так же упрацо тоти статуту „Просвіти" як членствоби. Речне членство може знаоци 30 дин. за єдного дружкох.

Окреме того Читальнї и М. організациї буду ше сторац одхвени по ти можности за каждей прилоги ся и мои Централи єдну суму.

Єсть організациї можно тих ми обовязок на себе и тот У свойх места предї свойого местного одбору одберецох Централней „Просвіти", и то берану менарину як и инше плаци „Просвіти" посилац Управному Одбору Централи.

По таки способ шицки Читальнї не дружки були членами „Просвіти" и члени „Просвіти" не дружки були членами Читальньох, лем же би ше лем на цела робота кожо започинала зос дружкостох.

Централа буде спитанчиска особиски то так зоднесени Читальньох як су членки, а по краньо ве. Аль Читальня чуоже членки тота помоц. Але и у непеку, не, нельо то дзе материяльни обставини.

Упр. Одбор ве буде „ставаю", би тота започата робота помакнула на пре то дзенне приме шицки добре и поки ве до самей реорганізациї. Артиц, преучи их и вибере з них тото буде найхаснейше за нашо народ.

Уклона єсте подзиваю єдного другого, шицки помогуйо Централи и тоту „Просвіту" у нашо народне да служи по нашо народу. Ку

Іо з тим кед и вона свойо обовязки сповнї, а вона то приміряна дробиц и зробіц, кельо до неї стої.

Управни Одбор РНПД-а.

Одпад од Бога

Загальна причина кризи.

Премиле у Господу! Велько, же нет вецей причинох тей загальней газдовскей и социяльней нужди, але главна причина то одпад од Бога. Знова и знова повторює се у історії людского роду, що гаврел Мудрец: „Велько вам, котри сте охабели закон Найвисшого Господа.“

Божи закони мало важносц за цели живот и за цалу людску дїяльносц, чи и за газдовски живот и роботу. Нашли се таки люде, котри почали научовац, же газдовство мушки буц слебодне, же за газдовство нет ані Бога, ані Божих заповедях. Шицко допущене, шицко дозволене, лем кед то ва мне касновите. Газдовски и особисти хасен, то найвисша законица.

Либерализм.

На жаль тота наука помали опанувала цале господарске думане векшина людох и векшина народох.

Рановчасно тота нова наука проповедовала слебоду же ще ані держава не може мицац до господарского живота. Господарство ма лем свойо „природне“ господарски закони; зазна не вовна; ані Божих ані людских. Кажда ма право газдовац на свой хасен, як може і як зна. У тим слебодним змаганю шицких, найлепше се розвило господарске силк, потуа будзе вше векши и векши, а з поступом се поданичне добробут и щесце.

Ето то главне у тей слебодоумней науки газдовскім житоже. Прето ще и вона газдовски либерализм.

Тот либерализм думал, же упешлїви людски род, а на справди вона найвецей виноваті шицкому злу, до котрого спащул цали свет. То женицким розумлїве. Газдовски либерализм пренїкал з ражних поздравах науких зойого часу и науку, же нет первороднього гриху, але же чловек по своей природи добри. Прето думал, же будзе добре, а ще да чловекови подполна слебода. И то була його страшна помилка. У чловеку напус гдяне за розкошованьем, милиом, маєтком и богатством. И кед того жадане ограничую Божо и людски закони, розумне се, же замоцнює и буду сноц чловека вше далей и далей.

То ще справди трефено. Газдовство зед вплавом того року у медзнсобному змаганю барз пошло напредок. Нови винаходи и нови способи газдованя зазнали газдовство вше висше и висше. Але у медзнсобному змаганю наделадали лем моцнейше, лукавши, безогляднейши, а слабши, вгладнейши и сомлейши заостали и ище барзей ослабли, док цалком не пропадли.

Так ще у данним змаганю, котре постало и котре ще розвивало по заседох либерализму, почало громадзци при едних богатство, док други пропадали и пропадали. З єдного боку даскельо богатих, а з другого кельке число худобних. До того мушело присц, кед ще не почитовало Бога, Божо и социяльни закони, але лем чловеческа себична гок. По вецей, себичне либерализм, же би оправдал того насильство моцнейших над слабшима, створел з окремну науку о „праву моцнейшого“.

Але газдовске змаганє не страшило ще лем на одиници, а залоснило и цали народи и цали держави. И держави ще почали перволно медзи собу змацац. И їх себични гок дал до розлучлївей борби за господарску превласц за пиацох, за колонії, за цудзи земи, одкаль би мали достацци сировини за свою индустрию и за оплївдане пиацох.

Така медзнсобна газдовска борба сопі безумовно народи и держави и до медзнсобних политичних спорох и війнок. И шестова війна у вельней часци була лем ранїйшок господарскей війни медзи державами. (Д. б.)

Здраве и хорота.

5.

„Обща статистика доказує, же у теперешнім часу у дасцинству — и у младших роках, людзе умерацю у меншим — а до глїбокей старости доживеню у векшим числу, прето множеня людох идзе пиняше гоч тераз речно родзене дасцох менше, як давно. А то є результат теперешней медицинскей науки и розвитей общей народней культури. Лохторе винашли пропив велїх хоротох сигурни лїки, людзе культурнейши, целу науки признаю, почитую, давацю ще лїчни зос стручняками (дохторами), а не лем зос обычними врачарами, як робели давно.

6.

Наука медецини правда стої уж на висшим степену, але на жаль, вона народу мало приступна и то пре слїдуюци главни причини:

1. на нашим руским язику, за тогу науку, до тераз вообще не маме пічей кнїжки. На Сербско-сорватским язику, котри и ми розуміме, єст вецей, аль су писани на кнїжовним, а не на просто народним язику. 2. У медицинских кнїжках употребено часто страни слова, а и велько не страни, але научни кнїжовни, котри народ у своей беседи не хаснує и так тоти кнїжки у доволной мери, — або и великом народу не порозума. 3. Тоти кнїжки обычно писани су у апрокси обсягу, треба пречитац велько вапери, док найдземе (коли вообще найдземе) потребну нам пораду. 4. Гоч би ще пречитали по свойому и порозумели и вецей таки кнїжки, кеда би зме не були у ствари цалком сигурни, бо медицинска наука є єдна од найчезнїйших; да ко єй глубини дойдземе, зато нам потребно велько часу и труда, а до єй кровного дна чловечески розум може и нїгда не дойдзе. На приклад є велика вице постия хороте, котрих наука ще не пронїкла, на них сигурни лїк ще не познали. 5. Медицински кнїжки обычно дрази, бо их употребою почайвенєй лем ученяци. А на концу мушаме приляц, же ані єден чловек нїцки науки добре научица не може, бо на то єден чловечески живот барз кратки.

И так з того видзиме, же у случаю хороти найчудзейше, найзгодзейше, найсигурнейше, ба и найтуцне породи питац од тих людох, котри ще по своей струки до того розума.

7

Да не нам Руски народ лєгчейше може обзнац ту медицинскей науки, у интересу того я ту ставим слїдуюци предлог: У заних „Р. Повинох“ до тераз розмирно ще почвечо доск велько барз добрих статьох о здраво и хороти, а найвецей о оберацих хоротох, котри у нас часто ще появацю, а то писательох стручняких дохторох. Най ще шицки тоти статї позберацю, упора и вицацю у єдней кнїжочки. Так думам, же друковане у нашей друкарнї и видане такей кнїжочки не коштало би вецей по егземплару як 2—3 дин., а за народ би була барз хасовита и нїхто би не сановил за по дац тоти пар динари. А послужела би така кнїжочка и за писанрашно да дасдеи стручняк на нашим язику кашше, специяльно за потреби нашого народа, одну кнїжку о здраво и хоротох.

М. А. Полянка.

Збор Костелник:

Радио.

Украінска пісня на габох радия зос света прилета до моей хижи. Ох, як да ще а украінски серца стретли у пустиці „либо пенелї у цемайни“. Дасци пісеня мирно як церкви, слухаю, серце им живо дурха. Зазам, и моє серце бив. Київ висала „вечерци“, Копаня „украінску свадзбу“, Москва, Москва, котра шицких зводзує, шпивя „Взяв я баздуру“ и „Видиш, брате мій“...

Циганска музика з Будапешту. Гушї лу, огень рудзю, як вихор гоня по простору, бистри мадярски хоп. Яка жем, така пісня! зкопечки поля жита, на столе ще пенї вино, безкрайне белаве небо шицки нозрика.

Та перши мойо пісні — дацицски. Вони брали одомня перчик одруха серца, кед рцо були найосетлївше. Сцем чи не сцем, нам уж нет, бо чловече серце лем раз є зде.

Не рушай, най трая Пешта. Моя перша щоси зрана ще до мне зос царства забуца....

*

Сцем ище послухац Београд и Загреб. Бешедуєм зос свикерку, гоч же вона не чує, але я ю чуєм и сочуствуєм зос ню.

Балканска, розпагнута, смутна пісня — и вона моя. Дзевец младих роках я там прежив, — и пол серца сом там охабел. А радио ми враца назад тоту мою преплосц.

Приходзим до прешведченя, же народни ариї найоригиналнейши — як и народни пісни. У штучних композицийох покторюю ще тоти исти фурми ариїох. Природа у шицким найбаржей оригиналка.

*

Полноци уж преплло. Европа заспихла, лем дасеки одна ище жию. Тераз дава о себе знац англійски шпет: Англия, Америка, и Боженка хто и одкаль. Англійска бешеда парує у шпеце.

Танцо, фокс-трот, румба, вальс... танцо, фокс-трот... Жаби, мачки, ясп, когути, макафии — цала менажерия — на дзу ланих буйох — шпива фокстроти, тей ариї „чувствованю шпевек невиканьосци“. Уж и саме назвиско ту-тири: „фокс-трот“ — „подскок лишки“. Залюбел ще наш шпет до тей ритмики пеликого танку пагрох, бо вон о сам „зайгред“. Други ари иду горе з фокс-трот лем по жемгскяка.

Досц! Шицкому приходзи конец! Сцем спокою, цихоти, самоти.

На самоти, у цихосци возродзує ще душа. И старе, давне, на ютро з нова будзе випатрац як поле.

З украінского Е. К.

То най праведнейше.

Кажди най ще хори
Яки діла твори.
А най ще почтує
Як що заслужує.

Змай—Фейса.

Дюрикова хорота.

Жаловал ще Дюри, же го болї глава,
А на то му гвари його шестра мала:
„Чекай, Дюри, чекай, и тоє хохтор прийде
Дорая узидзиме по то твоей глави.“

И лем що му руку на главу зложила
Та так бранкоци мило пречарела:
„Мне нїг відзи, же це глава не бара болї
Але зи не бойи шапка пойеш до школи.“

„Знаш шестрічко мила правду шч гварели“
— Гварел Дюри, — „але як ма потрафела?“

Змай—Фейса.

Зос „Просвити“

Предплатнїком Р. Новинох у Р. Керестуре. Моднїме шицких предплатнїкох Р. Н. у Керестуре, котри не достававаю шорово новини, найприлиня кажди такий случай у канцеварії „Просвити“ штвартак и в недзелю, а други дні на парохії. Управа.

За угенкань члена II. класи ступеч п. Плончак Йонтеф з Бачинцох и уплашел кокой 100 дин.

Виправка. У єдним од предшних писмох Р. Н. з помишку було друковане, же на Р. Друкарнїк даровала 50 дин. Панна Гапя, а ма стар; же даровала Красулак Гапя, з Бачинцох.

Куповане шиньох.

Найлепше купки пранцата и пиньат од позчатих людзох з двора, бо ваперски по таки безодни. Пранцата дачю драгов на пиньц або вилар велько могучнєєця да не заразка.

При куповаю мерковаш: На тоти пранцата весели, чи су цеки. Не шму виватран голосны. Особено мерковаш, же би им задки очка були моцни. Кед их логаняме, зарани пранцата мушу загло одскочиць, а не тромо сцекаць и лавставаць ся другима. Очи им не шму буц направи и червени. Не шму капляц, а скора им муши буц гладка. Др. Стояновыч.

Ховань овоцних древкох.

Наша церкава припада у погляду овоцох, кедзи перши церкави не знеце. Але у нашей жркави овоц не досягнца тоту миску, як що у других церкавох, анї по квалитету, анї по приносу зам по нумерох древкох. Перше сцем описац як се древко хова, розвива, його пуваньї и вонкашнї состав.

Главни часци овоцового древка. Овоцово древко, як векшина рошлїнох состої зос зос корена, стебла, конарох и конарчкох, пупкох, квитох и плодох. Корень є найпавечнїйи орґан овоцового древка, вон зос мойма дрибнїма волкамк-цицалкама цага зос земи храну да ю посила до лїсца, дзе се преробі и отамаль идзе до шицких часцох овоцового древка. Стебло почина од карку при земи па се изверпуе при перших пляцових конарох. Воно на себе трьма палу терку корони. Преа нього преходзи храна, котра идзе зос земи до лїсца, а зос лїсца до корена. Стебло обмотуе дуна, котра се чуе од горучини, жини, зиму и внеслїдних хоротох. Преа дуну стебле дыха. З цуканього боку находзи се дика, преа котру преходзи преробена храна зос лїсца. При дни находзи се дрезенаста часц стебла, котра се вола древо; вона є составена зос древенастих судох преа котри преходзи храна зос корена до лїсца. У середину преа є шерню, котре се зос грубосцу древа зменшуе. Корона є составена зос грубих конарох и конарчкох, котри носа листок, квитох, плод котри водзак даваю описїйни облик корони.

Преучованє очкох и конарох. При хованю овоцох є барз важне знац конари и очка, бо од того завини род і фурма корони. Ми маме розлични очка: древенасти, квитни, жини и тайни — адреитини очка. Древенасти очка су тоти, з котрих се розвивае идзиска — зоси, пенки, шпиласти и жебини од других. Квитни або родни очка су кайвечни и округли, лацко их мож розознац од других. До квитного очка може се створиц зос других так, же векша часц храни идзе до нього. Жини очка давацо лїсце. Вони су векши од древенастих о жини од квитних. Тайни (адреитини) очка не находза под лупу скрити на стебле и на грубих конарох. Тайни очка не можу розвиц а до и зидїйох так, же векша часц храни идзе до буйнеи овоцового древка.

Конари се дзеля на родни и неродни. Родни конари воламе тоти, на котрих су очка родни (квитни): Витеродни конарчки. То су длуги петнаи до тридзеци цетаметри, по своим розмиту су цеки, а тенко на боку спод верхнього млатчка. У витих конарчках су очка древенасти и квитни. 2. Барзецетати вероятнїйи ачкоцка се при ябдуковей овоци. То барз кратки конарчки лем три цетаметри, их треба барз чуваць бо су крехки. 3. Перекетьови церне. Вони є дкуговк 3—10 цетаметра, вони є тайменьше од вирочнїйох, гнатке и з вецеи роки трав. 4. Венчаки су конарчки сличи вереценьовим вирочнїйом. 5. Родзк колени. Их треба чувац, бо су барз родни.

(Далей буде).

Руски Керестур.

„О большевицкей шветовей революциї“ тримал в недзелю вечар виклад у Читальнї панонец Мих. Фирак. Пригутни з велику увагу слухали и лукавих вицох большевицких, де закладаню на цаним шведе и да вицадзе тарагно худобни народ до ярма найгорщого рабства, як то зробени у Руси! и на України. Панонец обецал тримац ище окремк виклад о большевицкей революциї у Еспанії, о кирвавей еспанскей граждаиской войни, котри спричинели дем большевицы. — По виладу була предстана „Жена ма право“ — задармо. Виклады се отримую у Читальнї кажди штвартох и недзелю на 7 годзин.

Виклады у Р. Нар. Читальнї у Р. Керестуре отримаю се делнї 28. II. и 4. III. На недзелю 28. II будзе тримац виклад п. Др. Столянович Живко, ветеринар „О домашних хоротох“. На штвартак 4. III. п. Борота Бранко, повтарци „О взаимносци кедзи Славицемк“.

Анкета отримана 14. II. у П. Доме о тим що би хто любел шухан на преподаванях принесла таки реаултат:

Участ вжали 87 слухательох. Од нїх жадаю: Газдовство з садругарство 36; Рахунки 10; Историю 9; Физику 7; Торговина и жиду стрия 5; Политику 5; Ремесло 2; Ґеометрия 1; Филозофия 1; Астрономия 1; Поуки з моралу и етики 1.

Управа Читальнї остара се по возможносци тим жаданьом задоволїц. Виклады еглашиме на време.

Умарти у женину февруару: Катрина Марія р. Сабадош на Циганиморе у 68 року, Евсейди Юла р. Дисуня Нова мор у 55 року, Гарди Юла р. Рускай на Вандарицу у 80 року, Доротия Ферко у 85 року, Дисуня Феброва дзинка Андрия з Ракиети Марії у 16 року, Пап Мара р. Нарадзи, пана Преосц. Владиня у 77 року, Колбас Аня р. Гарди у 82. року. Най з Богом почивацо! Вечная им памят!

Стари длужнїци вировнайце предплату!

Крижевци.

Преосвященя Владика позволяе до Риму на сторнество 300. ровнїну шмерци чаного великого митрополита кацирского Вениамина Руского, котри водно зос св. Йосафетом утвердзовал єдиноси нашей церкви зос Римским престолом не лем медзи нашима вранїдами на сиверу, але и ту у наших крайох. Його велька душа горела од жедзи, де се шицки Славяне враца до церкви Христовей, котра збудована на св. Петру и до котрей ступени як нечиста праїцова.

Торжество се одбори у „Грецкей колегиї“ у Риму, де Вениамин Руски був перши од наших богословох на науках. О самим торжеству бизовно нам ищей занцаку з Риму.

Преосвященстому Владикови желаме щенїну другу и повращеня назад.

Пременки у Епархиї. Попович Мелетий вамесени до Пачия, новопоставени поповец Власие до Грабра. Попович Александер Белях вамесени домаско до Коварцу у Бочеї. Панодец з Коварцу одходзи до Галичани. Преч. Христович, деван, пре хороту одходзи до пензиї.

† ПЕТРО ФИРИС, учитель. У Стеванцу при Загребу дня 22. февруара умар учитель Петро Фарис. Вон готово цели свой живот був учитель у Петровцох и виховал тим з велїма занимма напонами векшу часц вирних тей нашей парохиї. Дня 24. февруара по полудни отпровадзело посмертних на вечни починок велике число панодох з шицка богословами як и велике число римокатолицох.

Покойник охабл свою Дм. Гомоцина, дзицку учительку у Радатовичу и велей сапох котри шицки вранїе пристановости. — Вичная му памят!

Що пише бачи Дюря.

Бачика Дюру заш брнґа трапи. — Зна єдну тайну. — На бабу с нагоритани пре баюс

Слава Исусу Христу, и навики слава.

Пане редакторе!

Штудирано, пане, при мне веньче стої о фабрицох.

Кадзи се обращице та фабрика. Сушари у котрих се суши людзе и конопиц та чесари, та Бог би знал що се. Але я себе думам, як би то було, кед би се збудовала єдна фабрика що праци гадзиб, а кед би могла та и готови суциї. Велько ми се лаше новосую людзе, Гваря: Бачи Дюро, що будземе робиц, ша нас трубервулоса же пре тото прекляте облечиво. Од рана до вечара набива з земи тота церлїца, а кед приде шиплацонка, а жена такой до жида та бліцаду гандру по 80 динара метер купуе. Инде нед ні позем, де би се требало, и вона нерестуе:

— Одла моя не будзе найгорша!

То правда, знам я добре, яка то покута зос женами. — Ша мне моя пре путованє до Варадина, о котрим сом вам писал та мало ме од розуму не одлапсела.

Знаце обрнтел сом баюс дзе се була дома, та же пойдзем, як кед вона надзилае, кед видзела же я таки оголени, а вона на мне:

— Пи, пи, гваря, терпа сце ваї не людзе.

Дарно я тврди, же пасцем буц чловек але — пал. Нїч се помогло. Вона убардзона до главк, же я не чловек, а пре баюс. — То почала я шицке верци, же сом не чловек, кед не мам нїч под косом.

По то так я зос тима людзи. Трапи се од рана до вечара у конопадньох и обдзиваю дзивчата як я богати, а шицко прете, бо жени гваря же так треба.

По та я би сцел тим людаом помотнуц, але ни наш мудрейши, та и вецей знаац, поведаце ча сом добре роздумал:

Продиц женох чежко даво зоробиц, бо то фарагуиста файта — що убрдзи го не можели сй шибиц з глава, але як гварам фабряку за годиаб могло би ме сераиц? Червене, белане, шеловкасте, и шиелбаки. Чи би то ни мож було? Та реку во тунывей цени?! Ей що би ме ту лепску назбрало! Кед думаце же би мож було то одшисце, либо там телеграф вдерим до Бисофреу, ме року к тому фабрику сисце, та кам такой и поилю найлес.

Знам я, ак повеце, же то треба капитал, а я думам, же би ме нашла и капитал, а ратуе ма, як: Ачі єдни отец би ме купел за Велику Йоц своей дзвани за 800 дин. сукню, але би уложел до тей фабрики. Но та я рахум, же би ме такой назберало. Та що думане, од тайих сукнох фабрика, а ище яка! То би був ме дзвон штрайк проци сукні. Я чул дато, же би не так требало, але же би лепше було, кед би хлопи почцли штрайковаи проци женох з кроини дзвонох. Ма гит, ме не згорше би було, лем хто же почне?! Не гварам, може и то, еще би и тугше було, кед же би ме дахтори хлоп ошмелел штрайковаи проци свойого кривка и кривика, та ми дзвце знаац, же би я могол буц у тим друштве преседа и так ме айдзе не вибрали. Лем кед би прихоцел ту мак та най перше закуне проти облак, та кед кука баба, а вон тедя най пранеца о хвиле. Ка прето, же ме бейм баба, але то знане пицки мушы буц у тайносци.

Я погоранди на баву пре тот бацо, а кед би нас було вецей, та би сом ме мце бяк и пивецел баба.

Я зато знал, еще скорей фабрики, єдн способ, як одпехнац тим людаом по у сушарох на сукні робя, але пиемен тес на глас повеси, би жена учую. А тоти хлопи сиу чуц, же по то за тайна, ка ну до нас на парохию, та най по нину, так кед будзе записано вецей як за „Перкоски писеф", я тец пиволам бо я знам.

Ей кед би не нам, наш редакторе, то удало, але би ме люде сплекали, еще не так як Швали Гоогра!

Та пребачце, же сом вам писал, але ни забудзе по сом гварел, же я знам тайну що до тих бацацих сукнох, лем ни ме люде нашну, кед би сцел чуц...

Кара нас кроцие поздравим Збогом!

Писане пасмо у Керестуре року стрдзвецето трицет седмого месяца фебруара, тоту соботу що во Стритеню, а пресел го

бачи Дюра з Керестура.

Предам одну шустерску МАШИНУ „Сингер" и 55 пари сортираних КОПИТА. КОЛЕСАР ЕВГЕН, цивилер, Кецур. 1-2

До старого ПЕКАРА

уж сцило киселяне пове НАПЕЖС за затрави и затравки, добре шиклоко пише е за сладок черезе и жовте и т. д.

Сет у нем красней сїльаней и тордолоней СУДЖНИ по тунай цени, подалей доброго надзупу. — И що мик?

Каждо дзень фришкого ХЛЕБА у старого ПЕКАРА.

Обуй добру и тунцо може достац по тунай цени у ЦАБИЦА на Велька шоре. У нем може достац и одлично древка

Катакиз у школох. Єден од главних воякох у Мексику є Антоний Сато Тома. Не давно кол тримя пред два годзине беседу пред одзиватами у их друштве на єдним засадзаню и доказовал шицким, же катакиз пеонходзо зужи у школох. Вон гуторел: „Сцени католицки мерал може спашиц Мексико од тотоней пропасци. Було злочинство, кед же зос школох одстравели крыж и Евангелию. Наслїдки тей палашей нашей роботи уж можеме видаци".

Тота беседа силно потресла слухательох, котри там приснла, бо думали же Тома будзе беседовац, як треба далей гресиши Церкву Христову. Венейрая не трафя, же противительох Церкви Христовей приведу до розума лем страшни наслїдки их роботи.

Пре абесинского цара Гайла Селасиа, котри страцел свою державу и терпя зим у Лондону, зац ме Италия погибала на Англию, бо англійска влада службено поволала Гайла Селасиа, да присуствує коронованю нового англійского краля Дюрі VI. Италия пре то бриз на лондонску владу агитиваца.

Революция у Абесинии. Источасно зос атентатом на генерала Грациания у Адис Абеби о котрим пишеме на другим месце, пробовала у Абесинии революция проти Тилиянох. На чоль Абесинцох стої з недавней войни полкник Рас Деста. У самей Адис Абеби тримлю Тилиянове жандармерийска, котре є вице готове за борбу и обрану Тилиянох.

Испанска война ни запцгує. Хоч большевики мали велики губитки на шицких фронтох, ниак ме тримлю. На самим северним фронте недавно варошу Овиедо мали большевики у остатнїх дньох 13.000 мертвих. Запмина буде тоти кервава война тераз, кед од 6. марца не може ани єдна держава ни єдну страну помагаци.

Наньски живот. Як и други роки у комунийа чаце ходзе по наших валалох колїдзеки комоцарски тарговци и предаваю медзи народ свойо кнїжке. — Так и тераз видзиме, же по Керестуре ходзи єдн зайиш зос якуки каво и предава будурски кнїжки. — Дознаваме, же взял чуни за всего пацина нашим шпитальски тропки 1.500 дин., бо тот мен Боднар Штефан керестурски житель, та ма вїн за себе уписане и не може тропки платиц. — О будурских кнїжках, яки вони, и остатнї чланеки зац. з шпитальски тропки и наньски живот Боднар Штефана не треба окреме толковац.

Штвердзина малого пастку Югославиї є задзуала. Так старел у Над. Скантрчи єдн народни посланик. Велько, бо наша держава ма велики приходи богатства.

Набиц своймо двойо дзеци сцела Мара Болтек, жена єдного робетника у Загребу, котру же сї чанек по сцел дац дакар, да куни дзецом мляко. У розпуки Мара рукела як єдно дзецко (21 мешиц старе) до сева, але го чанек на време знагнул. На полициї виявела вона, же сї що ме ма пенези и нецаво дал цетака, котра му на дзецо прачала, 35 Д., лем до хаци нїда нїч не дава, гиснїце пеца добри полудзенок и вечеру.

Осуджени касир сремского суда у П. Саву Манойлович осуджени тих двох на два и пол року тарчешу зато, же злоупотребел державну касу за кого 20.000 Д. Так му и треба!

НАШ ПОВЕРЕНИК У ПЕТРОВЦОХ є Надь Митре, сабол. Вон ма право зберац предплату за Руски Новини а задавац блоки о уплаценей предплати. **Молїме наших предплателох, да ме у ньому з доверийом одзнова.**

Електричне ошветлене.

Кед сцеце мац у свом дому добре и тунє ошветлене, увезице собі електрику, бо електрика ме пшна хосцук у культурни державох за ошветльоне, варенє, рейбанє, и домацки кухни, за чистенє, з у бадовстве за цезне воли, ресаце чисте, и за тлаченє.

Особено ни зуал препоручиц електрске ошветлене у земледелских хиньох на валох, а найбарзей там, де нет цени.

Приноснме порадзоне предатох за електрицитет з електрику и з петрийолом за шицко од єдного рока:

Видатки за ошветлене з петрийолом:

Петрийол 25 літ по 7 дин.	175 —	Дин.
Гнот	4 —	„
Ширка	24 —	„
Цилиндери 20 фалата по 5 Д.	75 —	„
Исцо	278 —	дин.

Видатки за ошветлене з електрику:

Струя 10 киловати по 8.50 Д.	85 —	Дин.
Трошарина за 10 киловатсати по 70 пари	7 —	„
Аренда струйомера	[illegible]	„
Исцо	140 —	дин.

Розлика дзоне на ласки електрическо дечара 138 —, так же ме з електрику уштедзуе річно 139 — динара.

Але що ме ще уштедзуе? Прецо та най найдрацше, а то є НАШО ЗДРАВЇЕ, бо при електричним ошветлени нет напрасмного запаху, од згореного петрийола, нет диму од котрого почцрнєли мури, а крем того не оклеповаци од огня и експлозиї, котре ме так часто трафяю при петрийолских лакпох.

Инсталациї лиох шицких по торлових ченох у Керестуре кошта само 300 динара, як же ме видатков за негледацию (уво) ни влезци уж скоро за цо рокі.

Купуйме нашу руску книжку!

„ПРАДЇДОВСКА ВИРА" у шицку петерий.

Написе: Протоп. Владиса Домиянич.

У ней описане, яку вару привели наши предки кед ме покрестели, яка вера мала, ценила и дивацко, як чисте нашо тото, котре би ме сцело сперетеся и напрацц предатїсали старе нашей тревоцет вери. — Цена лем два динара, а може ме достаци у Керестуре на парохиї, у Друкарнї, у Читальни и ни єдней нашей парохиї.

Помочника (калфу)

глода ШТЕФАН НЕГАДИ, сабол (кроя).

Руски Керестур. 2-2

Тарговина ГУДАК ЕВГЕНА,

Р. Керестур, на Велькім шоре, дзе ме може найкасей судзиц, єдн чаней, чрезе ручковацей. Велька вибор! Кому кей треба по нейгуньшей цени! 2-3

Добри и тунї ЦИПЕЛИ

може достаци у Керестуре лем у

МИКОЛИ ДЖУДЖАРА (пока Манастера).

До

НАДЬ ЛАЦИЯ

у Нови Сциле у великим вибору на ярно сезону,

НОВИ БИЦИГЛИ од 550·- Дин.

и на вецей, и шицко часци що на бицикл треба.

ШИВАЧИ МАШИНИ найтуньше.

„Руски Новини" излазе сваке суботе.
Предплата на годину 60 дин.

За редакцию одговара: Михаило Фарнк.
Издава: Р. Н. Д-е у Р. Керестуре.

Адреса: „Руски Новини" Р. Керестур.
Друкуе Друкарня Просвета у Р. Керестуре